

PÅ KRYSS

TILL RORS

Mässguide till Allt för Sjön:
Nya motorbåtar, nya segelbåtar, ny elektronik.

Att försäkra en motorbåt

Vad är standard, vad kostar extra?

Halmarsund smmaren -91

29 På Kryss har förhandsgranskat **Allt för Sjön**. De nya båtarna, den senaste utrustningen. Vi har provseglat

och tittat på vad som är extrautrustning och vad som ingår som standard. Snart kan man

åka båt **tvärs över Europa**. **76** Från Nordsjön till Svarta havet på floder och kanaler. Ebbe Gustafsson berättar.

Christer Lefvedahl avslutar sin dagbok från öppna hav i övärlden

**längs Costa Ricas Stilla-
havskust.** Enderleins **11**

70 Mistral 33 presenteras i serien Min klassiker.

7 LEDARE: HÄRLIGA TIDER!	45 NYA MOTORBÅTAR.....
11 DAGBOK FRÅN ÖPPNA HAV
KÄRLEKSAFFÄR I BAHIA HONDA.....	49 ATT FÖRSÄKRA EN MOTORBÅT
21 NYTT & NYTTIGT	55 NY UTRUSTNING
27 PÅ VINDEN	69 SIGNERAT SIGNAR
29 MÄSSGUIDE	70 MISTRAL 33
31 NYA SEGELBÅTAR	76 FRÅN NORDSJÖN TILL SVARTA HAVET.....
36 HUNTER 30.....	85 RUNT KUSTEN
41 INGÅR KÖLEN?.....	95 BÅTMARKNADEN.....

PÅ KRYSS & TILL RORS MED SEGEL & MOTOR - ORGAN FÖR SVENSKA KRYSSARKLUBBEN,

KARLAVÄGEN 67, 114 49 STOCKHOLM, TEL 08-663 18 60, TELEFAX 08-662 95 18 △ TIDNINGEN PRODUCERAS AV RADAR PRESS & PUBLISHERS, KUNGSGATAN 73 112 27 STOCKHOLM, TEL 08-653 05 10, 651 05 06 △ **chefredaktör:** ANDERS N JOHANSSON, TEL 08-653 05 10 (MÅ, TI, TO KL 9.00-13.00), MOBILTEL 010-78 16 45

ansvarig utgivare: JAN HOLST △ **grafisk form:** JONAS EDENVIK △ **annons- och marknadsavdelning:** AVISATOR AB, BOX 5019, 102 41 STOCKHOLM,

TEL 08-679 60 60 △ **repro och tryck:** VTT-GRAFISKA, VIMMERBY △ **prenumerationer:** 10 NUMMER 240 KR, PG 45 16 70-4. PRENUMERATIONSÅRENDE:

TEL 08-663 18 60 △ FÖR EJ BESTÄLLT MATERIAL ANSVARAS EJ △ MEDLEM AV FACTU △ TS-KONTROLLERAD UPPLAGA

copyright: PÅ KRYSS & TILL RORS ISSN 0344-9667 △ **omslagsfoto:** MAGNUS RIETZ △ NÄSTA NUMMER 15 APRIL

I vår
artikel-
serie,
där tid-
ningens
läsare
presente-
rar sina
klassiker
från
plastbåts-
eran har
turen
kommit
till Olle
Ender-
leins
Mistral.

MIN KLASSIKER **MISTRAL 33**

Jag lärde mig segla på västkusten under tidigt sextital. Vi seglade oftast J18, som för en 6-7 åring var en stor båt. Jag hade oftast händerna hårt grabbade runt rorkulten, samtidigt som saltvattnet skvätte in i sittbrunnen. Det var nog redan då jag bestämde mig för det som senare i livet blev min största passion – havssegling.

Under studietiden ansåg jag mig inte ha råd med egen båt. Det blev att jag lånade olika typer av båtar och jag arbetade ett kort tag som seglingslärare i USA, för att på så vis utnyttja varje tillfälle att komma ut på havet.

Det femte och sista året av min studietid vågade jag mig på ett banklån, vilket inte verkade ekonomiskt betungande när jag nu tycktes nalka mig yrkeslivet.

Det blev en RJ85:a, som jag var trogen i nästan 10 år. Jag svek RJ:n sommaren 1988, då jag och min hustru gifte oss ombord på vår nyinköpta Mistral, strax norr om Landskrona i Borstahusens hamn.

de'Light som vi har döpt vår Mistral till, byggdes på dåvarande Hallberg 1969/70 och 1973 betingade den ett pris av 127 000 kr i standardutförande.

Christoph Rassy övertog varvet av Harry Hallberg 1972 och varvet är nu välkänt under namnet Hallberg-Rassy, beläget i Ellös på Orust.

Konstruktören är i segelkretsar den välkände Olle Enderlein, som bl a har ritat Rasmus och Monsun.

Idag kan man stöta på Mistraler lite varstans i världen. Under tillverkningsåren byggdes 216 båtar, av dessa gick 71 % på export. De flesta exporterades till Holland dåvarande Västtyskland, Danmark och Schweiz, men

även så långt bort som till Filippinerna såldes en båt.

MISTRALEN SOM LÅNGFÄRDSBÅT

Mistralen är en underbar båt att segla och leva i, men man får dock inte ha allt för bråttom. Hon är vrångstyrig, uppför sig nästan som en "truck" i trånga utrymmen. Det krävs alltså kraftigt motorpådrag vid backande – då girar hon förhoppningsfullt åt det håll skepparen har planerat.

I hamn sitter man bekvämt i sittbrunnen. Detta gör man även under segling, men den påsatta vindrutan tar dock bort en del av sikten framåt. Hon är sävligare att segla än RJ:n men mer erfaren och mogen, vilket passar mig bra. Kryssar inte heller så bra men detta har jag overseende med. Det viktigaste är ändå att hon är sjövärdig och tål mycket sjö, vilket gör henne till en utmärkt långfärdsbåt.

de'Light är rymlig och komfortabel med hög klass på hantverksarbetet. Det finns visserligen ingen dusch eller lekhörna för barnen i någon akterruff men det går ändå bra.

Mitt nästa projekt blir att få pentryt mer lättarbetat, en spis med ugn och smidigare avlastningsytor. I dag saknas det ytor när vi är i färd med matlagning. De avlastningsytor som finns är luckor, vilka är placerade över de tvålågiga gasolköket och diskhon. Dessa luckor får vi ställa på durken när vi vill komma åt spisen eller när skepparen skall diska. Ovanför pentrybänken finns ett porslinskåp och plats för glas. Originalporslinet och glaset finns faktiskt kvar sedan båten byggdes. Mistral 33 är ingraverat i samtliga bestick, tallrikar och glas – tyvärr kan inte

LANDSELL-91

Rörstrand i Lidköping få fram motsvarande porslin när något går sönder.

När vi köpte båten satt ett kylskåp monterat under diskhon, vilket jag har tagit bort. Opraktiskt att stuva i och dessutom var det en stor energislukare. I detta utrymme har jag placerat en skräphink med lock, som lätt öppnas med hjälp av en fotpedal. En utmärkt idé med tanke på att man oftast har händerna fullt upptagna när man fixar maten.

Jag har ersatt kylskåpet med en supercool-box på andra sidan skottet under u-soffan. Dessutom har jag dragit en kraftig slang från kylfläkten ner i kölsvinet för att få kallare luft. Mitt emot pentryt på babords sida finns navigationsutrymmet med en stickkoj. Här har jag i taket på kojen monterat en sjökortslåda, vilken går att dra fram så att sjökorten blir tillgängliga.

I salongen är det lite mörkt men mycket plats. Det skulle ge mer ljus med en skylight i rufftaket. Det nedsänkbara bordet är tvädelat och ena sidan går att fälla upp mot babordssidan så soffan på denna sida kommer i direkt anslutning till bordet. Bakom ryggstöden finns det rikligt med stuvutrymmen för sängkläder, segel etc.

Toaletten är rymlig med ett tvättfat på babordssidan och toalettstolen på styrbordssidan. Här utnyttjar toalettbesökaren passa-

gen emellan. Två dörrar skiljer toaletten från salongen och förpiken.

Strax bakom toalettstolen har vi en stor garderob, som gott och väl klarar fyra persons klädbehov under en längre segling. Akter om toaletten under midskeppsdukarna är vattentanken placerad, vilken rymmer 100 liter.

Förpiken är tillräckligt stor för fullvuxna och gott om stuvutrymme finns under. Två hyllor på respektive sida pryder förpiken.

UTRYMME FÖR KREATIVA LÖSNINGAR

de'Light har sedan hon byggdes modifierats en del. Vi är tacksamma att vår båt bara har haft en ägare före oss – det gör det så mycket enklare!

Den tidigare ägaren lät göra vissa förändringar, bl a installerades rattstyrning, vindruta sattes upp ovanför nedgången till ruffen etc. Det som skiljer de'Light från övriga Mistraler är just denna överbyggnad.

Friborden har en lite annorlunda färg än vad vi är vana att se på dessa båtar. Den svarta originalfärgen har hållit sig bra de här 20 åren.

Sedan köpet 1988 har vi lagt ner mycket arbete på att återställa henne i nyskick. Vi har bl a ersatt den gamla trötta motorn med en ny Volvo Penta 2003 på 28 hkr. Botten har vi renskrapat och ett helt nytt elsystem ger i dag de'Light ny energi. Bygga ut det gamla elsystemet och bygga upp en ny elpanel på ett bättre ställe, visade sig vara ett tuffare jobb än vad jag hade väntat mig. Nya kablar lät jag dra genom plast- och gummislangar med olika samlingsplintar placerade på fyra olika platser runt om i båten. Den gamla platsen för säkringsskåpet strax under nedgångstrappan var inte så väl genomtänkt. Den har jag ersatt och placerat på ett torrare ställe.

Av produktionstekniska skäl strävar idag båtfabrikanterna efter att inte skruva eller bulta fast däckbeslagen inifrån om det är praktiskt möjligt, utan från ovansidan av däck. Detta gör det enklare om båtägaren skall demontera beslagen. Nåväl, vi har fått lagt ett nytt teakdäck och samtliga däckbeslag har omkromats.

Mistralen är ett bra alternativ för den, som uppskattar känslan av gammal båtbyggartradition och som söker en god långfärdsbåt. Men var beredd på en del jobb!

För mig har det förhoppningsvis blivit en "slutbåt" och mina planer och kanske min 1:e styrmans planer kan bli gemensamma – att vi tillsammans kan känna saltstänket, när vi närmar oss Australiens kust.

Mistral 33,S28 de'Light

Längd över allt	10,18 m
Längd i vattenlinjen	7,65 m
Bredd	3,02 m
Djupgående	1,47 m
Deplacement	5,2 ton
Ballastköl	2,4 ton
Motor	28 hkr
Segelyta IOR	ca 50,8 m ²
Antal kojplatser	6

CLAES ESTELLE